
Streszczenie doktoratu „Fondements psychologiques d’une pédagogie religieuse de l’adolescent (Psychologiczne podstawy religijnej formacji młodzieńczego wieku)” ks. dra Antoniego Justa

---

Łódzkie Studia Teologiczne 20, 391

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STRESZCZENIE DOKTORATU
FONDEMENTS PSYCHOLOGIQUES
D'UNE PEDAGOGIE RELIGIEUSE DE L'ADOLESCENT
(PSYCHOLOGICZNE PODSTAWY
RELIGIJNEJ FORMACJI MŁODZIEŃCZEGO WIEKU)
KS. DRA ANTONIEGO JUSTA

W 1959 r. otrzymałem stypendium z Wydziału Teologicznego Państwowego Uniwersytetu w Strasburgu. Pracę doktorską pisałem tam pod kierunkiem ks. Barbotina, profesora tegoż Wydziału. Równocześnie uczyłem się na wykładach z psychologii rozwojowej, które zasadniczo firmował prof. Bourget, wybitny znawca tegoż przedmiotu na Wydziale Literatury. Temat mojej pracy brzmiał: *Fondements psychologiques d'une pedagogie religieuse de l'adolescent (Psychologiczne podstawy religijnej formacji młodzieńczego wieku)*. Praca ta liczy 196 stron, obroniłem ją na tym samym Wydziale 27 lutego 1965 r.

Wiek młodzieńczy, jak wiadomo, jest okresem intensywnych przemian psychologicznych, powodujących zasadniczą emancypację z zachowań i dążeń okresu dzieciństwa. Owe zmiany nie pozostają bez wpływu na zachowania i percepcje wartości religijnych. Mogą one negatywnie bądź pozytywnie ustawić ów wiek wobec spraw wiary religijnej.

Zasadnicze dwie części tej pracy:

1. Przeszkody i niebezpieczeństwa psychologicznych przemian, m.in. emancypacja z okresu dziecięcych zachowań religijnych, wzmożony popęd seksualny a nakazy religijne, krytycyzm młodzieńczy, także pod adresem wiary.

2. Psychologiczne przemiany mogą również stanowić pozytywne przesłanki w formacji religijnej tego wieku. I tak wzmożone poczucie swojego „ja” osobowego może ułatwić relacje z Bogiem jako tym, który nie jest jakąś bezosobową siłą kosmiczną, ale również Osobą, najdoskonalszą i najświętszą, która mnie kocha (więź i relacja Osoby do osoby). Opanowanie słabości cielesnych (seksualizm) łatwiej może być utemperowany dzięki wsparciu czynnika religijnego. Ponadto idealizm młodzieńczy, entuzjazm kult bohatera, krytyka przyziemnych dążeń dorosłych też może przyczynić się do otwarcia na wartości religijne.

Następnie intensywny rozwój uczuciowości młodego wieku (przyjaźnie młodzieńcze, uczucie miłości) pozwalają odkryć inne niż moje narcystyczne „ja” i nawiązać z nimi ubogacające relacje – również religijne. Wreszcie chęć ubogacenia swojej osobowości, ukształtowanie prawego charakteru zachęcają do relacji religijnych, które na ogół dostarczają tym wartościom solidnego fundamentu.